

Streszczenie

Rozprawa ma za zadanie przeanalizować przy pomocy narzędzi, jakimi są między innymi poetyka siebie i biografizm, twórczość księdza Antoniego Szandlerowskiego (1878-1911) w kontekście jego życia oraz miłości do Heleny Beatus. Składa się z rekonstrukcji biografii autora oraz analizy „masek zmysłowości” występujących w jego tekstach. Bogatym źródłem informującym o fantazmatach autora jest intymistyka, a konkretnie zbiór listów miłosnych pod tytułem *Confiteor*. Praca pokazuje bogactwo symboliczne utworu, stanowiącego swego rodzaju księgę deszyfrującą pozostałe teksty. Ważnym elementem pracy jest analiza dramatów. Pojawia się w nich alter ego autora oraz jego ukochanej, skrywających się pod maskami Ziemia, Bożenno, Judasza czy Marii Magdaleny. Dramat z *Maria z Magdali* traktować można jako utwór konwersyjny upamiętniający przejście Beatus z wyznania judaistycznego na chrześcijaństwo. Znajdująca się w nim figura Judasza pomaga uzupełnić wiedzę na temat sposobu, w jaki postrzegano tę postać w Młodej Polsce. Dramat ponadto można czytać jako modernistyczną *commedia dell'arte*. Dramat *Paraklet* stanowi z kolei pod względem konstrukcji katabazę głównych bohaterów. Wykorzystana została w nim figura Lucyfera, który był bohaterem często inkorporowanym do młodopolskich tekstów – Szandlerowski doskonale wpisuje się w ten trend. Tekst stanowi ponadto przykład młodopolskiego dramatu biblijnego czerpiącego z tradycji romantycznej. Na podstawie dramatu *Tryumf* udało się zrekonstruować nieznane dotąd fragmenty zaginionej tragedii *Samson* oraz paszkwilu na kler *Elenchus cleri alias cholerae*. Analizę twórczości Szandlerowskiego uzupełnia rozdział poświęcony wierszom, w których istotnym elementem jest symbolika młodopolska stanowiąca kolejną „maskę zmysłowości” autora.